

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (трети разширен състав)

14 юни 2023 година *

„Конкуренция — Концентрации — Пазар на суров парафин нагоре по веригата — Пазар на парафинови восъци надолу по веригата — Решение за обявяване на концентрацията за съвместима с вътрешния пазар и със Споразумението за ЕИП — Липса на ангажимент относно доставката на суров парафин — Вертикален ефект — Ограничаване на достъпа до производствени ресурси“

По дело T-585/20

Polwax S.A., установено в Ясло (Полша), представлявано от E. Nessmann и G. Duda, адвокати,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, представлявана от N. Khan, G. Meessen и J. Szczodrowski, в качеството на представители,

ответник,

подпомагана от

Polski Koncern Naftowy Orlen S.A., установено в Плок (Полша) представлявано от M. Mataczyński, адвокат,

встъпила страна,

ОБЩИЯТ СЪД (трети разширен състав),

състоящ се от: F. Schalin, председател, S. Frimodt Nielsen, P. Škvařilová-Pelzl, I. Nömm (докладчик) и D. Kukoves, съдии,

секретар: M. Zwozdziak-Carbonne, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид изложеното в съдебното заседание от 11 януари 2023 г.,

* Език на производството: полски.

ПОСТАНОВИ НАСТОЯЩОТО

Решение

- 1 С жалбата си на основание член 263 ДФЕС жалбоподателят Polwax S.A. иска отмяна на решението на Комисията от 14 юли 2020 г. (дело M.9014), прието на основание член 8, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 година относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ L 24, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 201) (наричано по-нататък „обжалваното решение“), с което Европейската комисия обявява за съвместима с вътрешния пазар и с член 57 от Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП) концентрация между Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. (наричано по-нататък „Orlen“) и Grupa Lotos S.A. (наричано по-нататък „Lotos“), с условието Orlen да изпълнява определени ангажименти.

I. Обстоятелства, предхождащи спора, и факти, настъпили след подаването на жалбата

- 2 Жалбоподателят е полско дружество, което произвежда и продава парафинови восъци и продукти на основата на парафин.
- 3 Orlen е вертикално интегрирано предприятие, което се занимава главно с рафиниране и продажба (включително на дребно) на горива и свързани с тях продукти в Полша, Чешката република, Литва и Германия. Освен това то извършва дейности нагоре по веригата в областта на проучването, разработването и производството на суров нефт и природен газ и участва на пазара на нефтохимически продукти.
- 4 Lotos е вертикално интегрирано предприятие, което се занимава главно с рафиниране и продажба (включително на дребно) на горива и свързани с тях продукти основно в Полша. Освен това то извършва дейности нагоре по веригата в областта на проучването, разработването и производството на суров нефт и природен газ.
- 5 На 3 юли 2019 г. в съответствие с член 4, параграф 1 от Регламент № 139/2004 Orlen уведомява Комисията за планирана концентрация, състояща се в придобиването на едноличен контрол върху Lotos.
- 6 С решение от 7 август 2019 г. (ОВ С 273, 2019 г., стр. 2) Комисията приема, че концентрацията поражда сериозни съмнения относно съвместимостта си с общия пазар, решава да открие процедура по задълбочено проучване в съответствие с член 6, параграф 1, буква в) от Регламент № 139/2004 и приканва заинтересованите трети лица да ѝ представят евентуалните си забележки по планираната концентрация.
- 7 На 30 септември 2019 г., след направено искане в този смисъл, на жалбоподателя е признат статут на заинтересована страна по смисъла на член 18, параграф 4 от Регламент № 139/2004.
- 8 На 7 април 2020 г. Комисията приема изложение на възраженията, неповерителен вариант на което е изпратен на жалбоподателя на 4 май 2020 г.

- 9 На 15 май 2020 г. жалбоподателят представя становището си по изложението на възраженията и изтъква, че трябва да се предвидят ангажименти, за да се гарантира, че концентрацията няма да засегне достъпа му до някои от използваните от него производствени ресурси.
- 10 На 14 юли 2020 г. Комисията приема обжалваното решение.
- 11 В прессъобщение от същия ден Комисията посочва, първо, че вследствие на разследването, което е провела, у нея са се появили опасения концентрацията, така както първоначално е била съобщена, да не навреди на конкуренцията, по-специално на следните пазари:
 - доставка на едро в Полша на моторни горива,
 - доставка на дребно в Полша на моторни горива,
 - доставка в Полша и в Чехия на горива за реактивни двигатели,
 - доставка в Полша на свързани продукти, като например различни видове битум.
- 12 Второ, Комисията изтъква, че за да разсее опасенията ѝ, Orlen е предложило ангажименти във връзка с посочените в точка 11 по-горе пазари.
- 13 Трето, Комисията заявява, че „съчетанието от прехвърляния и други ангажименти ще позволи на купувачите на прехвърляните предприятия, както и на други конкуренти, да подложат създаденото с концентрацията предприятие на ефективна конкуренция на съответните пазари в бъдеще“ и че „[п]о отношение в частност на пазарите на едро на дизелово гориво и бензин купувачът на дяловото участие в рафинерията ще бъде в състояние да внася значителни количества благодарение на по-широк достъп до инфраструктурата“ и че „[б]лагодарение на въпросното съчетание от нефтопреработвателен капацитет и вносен потенциал купувачът ще упражнява конкурентен натиск, сходен с този на Lotos преди концентрацията“. Комисията съответно стига до извода, че „концентрацията, така както е изменена с ангажиментите, вече не би представлявала проблем за конкуренцията“, и уточнява, че „[т]ова решение е обусловено от пълното спазване на поетите ангажименти“.
- 14 Към датата на подаване на жалбата, 24 септември 2020 г., в *Официален вестник на Европейския съюз* не е публикувано резюме на обжалваното решение, нито пък на уебсайта на Комисията е публикуван неверителен вариант на това решение.
- 15 На 18 май 2021 г. Комисията публикува на уебсайта си неверителен вариант на обжалваното решение. Резюме на това решение е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* на 25 май 2021 г. (ОВ С 196, 2021 г., стр. 8).
- 16 Обжалваното решение съдържа точка 37 относно пазара на суров парафин нагоре по веригата и пазара на парафинови восъци надолу по веригата (съображения 1993—2006).
- 17 В съображение 1993 от обжалваното решение Комисията припомня, на първо място, че суровият парафин е страничен продукт от производството на нефтени масла и се използва главно като суровина за напълно рафинираните парафинови восъци, които на свой ред представляват суровината за производството на свещи. По-нататък, в съображение 1994 от

посоченото решение тя подчертава, че макар и Lotos, и Orlen да произвеждат суров парафин, само Lotos го продава, а Orlen го използва за собственото си производство на парафинови восъци и че поради това предвижданата концентрация би довела до създаването на вертикална връзка между страните, като Lotos е активно нагоре, Orlen надолу по веригата.

- 18 На второ място, в съображение 1997 от обжалваното решение Комисията приема, че съответните продуктови пазари са тези на суровия парафин и на парафиновите восъци.
- 19 На трето място, що се отнася до географския обхват на тези пазари, в съображение 1999 от обжалваното решение Комисията припомня, че в предходно решение е приела, че пазарът на суров парафин може да обхване цялото ЕИП или да има национално измерение, като същевременно подчертава, че поради високите транспортни разходи един от купувачите на суров парафин, а именно жалбоподателят, е заявил предпочитание към местните снабдителни източници. В същото съображение тя освен това приема за логично пазарът на парафинови восъци да бъде определен като обхващащ цялото ЕИП, щом като доставчиците на този продукт са посочили, че го продават отвъд границите на Полша и че Orlen продава между 30 % и 40 % от продукцията си извън Полша, главно в ЕИП. По-нататък, в съображение 2000 от посоченото решение поддържа, че е преценила ефекта на планираната концентрация върху най-тесните потенциални пазари, а именно този на Полша за суровия парафин и този на ЕИП за парафиновите восъци.
- 20 На четвърто място, що се отнася до ефекта на планираната концентрация върху конкуренцията, в съображение 2003 от обжалваното решение Комисията разглежда изтъкнатата от жалбоподателя възможност концентрацията да доведе до ограничаване на достъпа до производствени ресурси, тъй като новото предприятие няма повече да му доставя суров парафин, освен на много по-висока цена, попречвайки му съответно да го конкурира на пазара на парафинови восъци.
- 21 В това отношение Комисията приема в съображение 2004 от обжалваното решение, че ако пазарът на суровия парафин нагоре по веригата беше определен на национална основа, Lotos щеше да има между 30 % и 40 % пазарен дял в Полша през 2017 г. и 2018 г. Като признава, че такъв пазарен дял предполага наличието на вертикален ефект, тя същевременно подчертава, че между 60 % и 70 % от източниците на суров парафин все още са на разположение и че самото Orlen използва външни доставчици. От това прави извода, че не личи създаденото ново предприятие да има капацитета да ограничи достъпа до суров парафин за действащите на пазара на парафинови восъци клиенти на Lotos.
- 22 В съображение 2005 от обжалваното решение Комисията добавя, че Orlen разполага само с много малък дял от пазара надолу по веригата, и въз основа на това тя стига до извода, че и новото предприятие няма да има интерес да ограничава достъпа на действащите на този пазар клиенти на Lotos до производствени ресурси. Отбелязва, че самият жалбоподател подчертава, че конкуренцията на посочения пазар е силна, тъй като същият в някои случаи е със световно измерение и под натиска на китайските производители.
- 23 От това Комисията заключава в съображение 2006 от обжалваното решение, че разследването ѝ не разкрива очевидни доказателства за съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция, що се отнася до вертикалната връзка между пазара на суров парафин в Полша и този на парафинови восъци в ЕИП.

II. Искания на страните

- 24 С отделна писмена молба на основание член 130, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд Комисията прави възражение за недопустимост. Общият съд постановява, че ще се произнесе по възражението за недопустимост с решението по същество.
- 25 В съдебното заседание Комисията оттегля възражението си за недопустимост и това е отбелязано в протокола от съдебното заседание.
- 26 С жалбата си жалбоподателят моли по същество Общия съд:
- да отмени обжалваното решение,
 - да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.
- 27 Освен това в становището си по подаденото от Orlen писмено изявление при встъпване и в съдебното заседание жалбоподателят иска от Общия съд да назначи експертиза относно ефекта на концентрацията върху конкуренцията или, ако не назначи такава, да задължи Комисията да представи доказателствата, въз основа на които е мотивирала обжалваното решение.
- 28 Комисията и Orlen молят по същество Общия съд:
- да отхвърли жалбата като неоснователна,
 - да отхвърли искането на жалбоподателя за експертиза,
 - да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

III. От правна страна

A. По искането за експертиза

- 29 Жалбоподателят иска от Общия съд да назначи експертиза относно ефекта на концентрацията върху конкуренцията. Той обосновава късното подаване на това искане по същество с обстоятелството, че едва на етапа на посоченото изявление при встъпване са станали ясни съжденията, на които се основава обжалваното решение. В тази връзка се позовава на това, че към датата на подаване на жалбата въпросното решение не е било публикувано и че както съдържанията се в него мотиви, така и писмените изявления на Комисията са твърде кратки.
- 30 Комисията и Orlen оспорват това искане за експертиза, като изтъкват по-специално, че то е просрочено.
- 31 Съгласно член 88, параграф 1 от Процедурния правилник „действията по събиране на доказателства могат да се предприемат или изменят на всеки етап от производството служебно или по искане на някоя от главните страни“. В параграф 2 от същия член се

уточнява, че „[к]огато [...] искане[то] е направено след първата размяна на писмени изявления, направилата го страна трябва да изложи причините, поради които не е могла да го представи по-рано“.

- 32 Независимо от въпроса дали жалбоподателят е изложил уважителна причина за късното отправяне на искането си за експертиза, следва да се припомни, че Процедурният правилник предоставя на Общия съд право на преценка дали да назначи или не експертиза (вж. в този смисъл решение от 13 юли 2017 г., Talanton/Комисия, T-65/15, непубликувано, EU:T:2017:491, т. 35—37). При това положение, дори когато на напреднал етап от производството е бил сезиран от някоя от страните с искане за експертиза, той винаги може служебно да реши да назначи експертиза, упражнявайки правото си на преценка.
- 33 Искането на жалбоподателя за експертиза обаче трябва да се отхвърли, тъй като излиза извън предмета на посочените в член 91 от Процедурния правилник действия по събиране на доказателства, а именно доказване на истинността на фактическите твърдения на една от страните в подкрепа на посочените от нея основания (вж. в този смисъл решение от 23 май 2014 г., European Dynamics Luxembourg/ЕЦБ, T-553/11, непубликувано, EU:T:2014:275, т. 317 и цитираната съдебна практика).
- 34 Всъщност жалбоподателят съответно иска от Общия съд да назначи експертиза относно „съседните пазари, включително пазара на обработка на суров парафин, във връзка със следните показатели: а) ефект на концентрацията [...] върху конкуренцията на съответните пазари на суров парафин и парафинови восъци, както и на съседните пазари, и по-специално отражението на тази концентрация върху цената на продуктите за крайните клиенти и потребителите; б) въздействие на тази концентрация върху икономическото положение на жалбоподателя и това на другите оператори, извършващи същата дейност като тази на жалбоподателя, що се отнася до преработката на суровия парафин и на парафините, и върху съседните пазари; в) по-високи разходи на жалбоподателя за закупуването на суров парафин извън местния пазар; г) ограничаване на достъпа до суровия парафин на местния пазар; д) процентен дял, който създаденият с концентрацията оператор притежава от европейския пазар“.
- 35 Вместо доказване на истинността на някои фактически твърдения, с това искане всъщност се цели преразглеждане на съдържащите се в обжалваното решение изводи за съответствието на планираната концентрация с член 2, параграфи 1—3 от Регламент № 139/2004. Затова въпросното искане излиза извън предмета на посочените в член 91 от Процедурния правилник действия за събиране на доказателства и Общият съд би надхвърлил правомощията си, ако разпорежи исканото действие (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 12 септември 2013 г., Besselink/Съвет, T-331/11, непубликувано, EU:T:2013:419, т. 24 и 25).

Б. По наличието на основанията

- 36 В жалбата жалбоподателят посочва по същество две основания, а именно нарушение на член 2, параграфи 1—3 от Регламент № 139/2004 и нарушение на член 9, параграф 1 от същия регламент. Освен това в репликата си той излага ново основание, а именно непълнота на мотивите на обжалваното решение.

37 В съдебното заседание жалбоподателят се отказва от твърдението си за нарушение на член 9, параграф 1 от Регламент № 139/2004 и това е отбелязано в протокола от съдебното заседание.

1. По първото основание, а именно нарушение на член 2, параграфи 1—3 от Регламент № 139/2004

38 Жалбоподателят поддържа по същество, че точка 37 от обжалваното решение, в която Комисията е приела, че концентрацията няма да доведе до съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция на пазара на парафинови восъци, е резултат от неправилно прилагане на член 2, параграфи 1—3 от Регламент № 139/2004.

39 Съгласно член 2, параграф 1 от Регламент № 139/2004:

„Концентрациите, попадащи в приложното поле на настоящия регламент, се оценяват в съответствие с целите на настоящия регламент и със следващите разпоредби с цел да бъде установено дали те са съвместими с общия пазар:

При извършване на оценката Комисията взема предвид:

- а) необходимостта от поддържане и развитие на ефективна конкуренция в рамките на общия пазар, предвид, освен всичко останало, структурата на всички засегнати пазари и на действителната или потенциалната конкуренция между предприятията, намиращи се във или извън рамките на [Съюза];
 - б) положението на пазара на засегнатите предприятия и тяхната икономическа и финансова сила; съществуващите алтернативи, които имат на разположение доставчиците и потребителите, техният достъп до доставки или до пазари; правни или други бариери за достъп; тенденциите в търсенето и предлагането на съответните стоки и услуги, интересите на междинните и крайните потребители и развитието на техническия и икономическия прогрес, при условие че той е от полза за потребителите и не съставлява пречка за конкуренцията“.
- 40 Член 2, параграфи 2 и 3 от Регламент № 139/2004 гласи, от една страна, че „[к]онцентрация, която не би възпрепятствала съществено [ефективната] конкуренция[...] в рамките на [вътрешния] пазар или на значителна част от него, в частност в резултат на създаването или засилването на господстващо положение, се обявява за съвместима с [вътрешния] пазар“ и от друга страна, че „[к]онцентрация, която би възпрепятствала съществено [ефективната] конкуренция[...] в рамките на [вътрешния] пазар или на значителна част от него, в частност в резултат на създаването или засилването на господстващо положение, се обявява за несъвместима с [вътрешния] пазар“.
- 41 Доводите на жалбоподателя в подкрепа на настоящото основание могат да бъдат разделени на две части според това дали се оспорват изводите на Комисията относно определянето на съответните пазари, или относно ефекта на концентрацията върху тези пазари.

а) По първата част, а именно неправилно определяне на съответните пазари

- 42 Жалбоподателят поддържа по същество, че Комисията е нарушила член 2, параграф 1, буква а) от Регламент № 139/2004 поради неправилно определяне на съответните пазари.
- 43 Съгласно съдебната практика правилното определяне на съответния пазар е необходимо и предварително условие за преценката на последиците, които дадена концентрация би оказала върху конкуренцията (вж. в този смисъл решение от 31 март 1998 г., Франция и др./Комисия, C-68/94 и C-30/95, EU:C:1998:148, т. 143).
- 44 В това отношение следва да се отбележи, че съответният продуктов пазар обхваща всички продукти или услуги, които потребителят счита за взаимозаменяеми или заместими поради техните характеристики, цени и предназначение. По-конкретно, понятието „съответен пазар“ предполага, че между спадащите към него стоки или услуги може да съществува действителна конкуренция, което изисква достатъчна степен на взаимозаменяемост на всички стоки или услуги, които спадат към един и същ пазар, с оглед на еднаквата им употреба (решение от 23 януари 2018 г., F. Hoffmann-La Roche и др./Комисия, C-179/16, EU:C:2018:25, т. 50 и 51).
- 45 Освен това, когато Комисията бива упреквана, че не е взела предвид евентуален проблем с конкуренцията на пазари, различни от тези, до които се отнася конкурентният анализ, задача на жалбоподателя е да представи сериозни улики, сочещи ясно наличието на проблем с конкуренцията, който поради въздействието му Комисията е трябвало да разгледа. За да отговори на това изискване, жалбоподателят трябва да идентифицира въпросните пазари, да опише конкурентната ситуация, ако няма концентрация, и да посочи какви биха били последици от една концентрация с оглед на конкурентната ситуация на тези пазари (решения от 4 юли 2006 г., easyJet/Комисия, T-177/04, EU:T:2006:187, т. 65 и 66, и от 13 май 2015 г., Niki Luftfahrt/Комисия, T-162/10, EU:T:2015:283, т. 174 и 175).
- 46 В точка 37 от обжалваното решение Комисията идентифицира два пазара, засегнати от концентрацията, а именно, от една страна, пазар нагоре по веригата за доставка на суров парафин в Полша и от друга страна, пазар надолу по веригата за доставка на парафинови восъци в ЕИП, за които като суровина се използва суровият парафин.
- 47 На първо място, жалбоподателят упреква Комисията, че при определянето на пазара на парафинови восъци надолу по веригата е включила само „напълно рафинираните парафинови восъци“ — а именно восъците, произвеждани на основата на лек суров парафин, който служи като суровина за производството на свещи — но не и восъците на основата на среден и тежък суров парафин, използвани за производството на гробищни свещи и различни промишлени препарати.
- 48 Това оплакване почива на неправилен прочит на обжалваното решение.
- 49 Всъщност в съображение 1993 от обжалваното решение Комисията отбелязва, че „[с]уровият парафин е страничен продукт от производството на нефтени масла, [че] има множество приложения, но е използван главно като суровина [за] производството на напълно рафинирани парафинови восъци, които на свой ред представляват основната

суровина за производството на свещи“. В съображения 1996 и 1997 от това решение тя посочва, че е проучила ефекта на концентрацията върху пазара на суров парафин и парафинови восъци.

- 50 Първо, от съображение 1993 от обжалваното решение не може да се направи извод, че Комисията е определила по по-ограничителен начин пазара на парафинови восъци надолу по веригата, а именно като обхваща само напълно рафинираните парафинови восъци. В това съображение Комисията, напротив, изрично подчертава, че суровият парафин има „множество приложения“ и не се използва единствено за производството на напълно рафинирани парафинови восъци.
- 51 Второ, в съображение 1997 от обжалваното решение Комисията посочва пазар, състоящ се общо от парафиновите восъци, а не само от напълно рафинираните парафинови восъци.
- 52 Трето, този извод се потвърждава от прочита на предходните решения на Комисията, към които препраща съображение 1997 от обжалваното решение и в които се вписва даденото определение на пазара на парафинови восъци надолу по веригата.
- 53 Така в съображение 4 от Решение С(2008) 4576 окончателен на Комисията от 1 октомври 2008 година относно производство по член 81 от Договора за създаване на Европейската общност и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело СОМР/39181 — Восъци за свещи) (публикувано резюме в ОВ С 295, 2009 г., стр. 17) парафиновите восъци са определени като включващи „напълно рафинирани и полурафинирани парафинови восъци (в зависимост от съдържанието на масло), както и хидроочистени восъци, восъчни смеси, специални восъчни продукти и твърди парафинови восъци“, които се „използват за производството на голямо разнообразие от продукти, като например свещи, химикали, гуми за превозни средства и автомобилни продукти, както и в индустриите за производство на гума, опаковки, свързващи вещества и дъвки“.
- 54 Следователно в обжалваното решение пазарът надолу по веригата не е ограничен само до напълно рафинираните парафинови восъци, както твърди жалбоподателят, а обхваща всички парафинови восъци, така както са определени в точка 53 по-горе.
- 55 Ето защо настоящото оплакване трябва да се отхвърли.
- 56 На второ място, следва да се отбележи, че в писмените си изявления жалбоподателят на доста места споменава различните видове суров парафин, а именно „лек, „среден“ или „тежък“, както и техните различни свойства и употреби. Доколкото тези споменавания трябва да се разбират като оплакване, свързано с това, че Комисията неправилно е определила пазара нагоре по веригата, тъй като е трябвало да констатира наличието на три различни пазара според тези три вида суров парафин, това оплакване не може да се приеме.
- 57 Всъщност жалбоподателят е трябвало да представи сериозни улики, сочещи, че „тежкият“, „лекият“ и „средният“ суров парафин не са в достатъчна степен взаимозаменяеми, за да спадат към един и същ пазар.
- 58 По-конкретно, с оглед на метода, посочен в Известието на Комисията относно определянето на съответния пазар по смисъла на правото [на Съюза] на конкуренция (ОВ С 372, 1997 г., стр. 5; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 60, наричано по-нататък „Известието относно определянето на съответния пазар“),

жалбоподателят е трябвало да представи сериозни улики, сочещи, че от гледна точка на търсенето и на предлагането различните видове суров парафин не са достатъчно взаимозаменяеми, за да спадат към един и същ пазар.

- 59 Що се отнася до търсенето, жалбоподателят е трябвало да представи сериозни улики, сочещи, че клиентите на даден вид суров парафин не биха се пренасочили към друг вид суров парафин в случай на леко увеличение на цената и че съответно двата вида не могат да се считат за взаимозаменяеми (вж. в този смисъл т. 15—20 от Известието относно определянето на съответния пазар).
- 60 Що се отнася до предлагането, жалбоподателят е трябвало да представи сериозни улики, сочещи, че доставчиците на даден вид суров парафин не могат да пренасочат производството си към друг вид суров парафин и да продават същия в краткосрочен план без значителни допълнителни разходи или рискове в отговор на малки, но постоянни промени в съответните цени (вж. в този смисъл т. 20—24 от Известието относно определянето на съответния пазар).
- 61 В точки 112—120 от репликата жалбоподателят само подчертава, че лекият, средният и тежкият суров парафин представляват различни суровинни съставки. Във връзка с други аспекти на доводите си той изтъква, че качеството на суровия парафин от отделните рафинерии може да се различава значително. Подобни твърдения обаче не се равняват на сериозни улики, сочещи, че тези различни видове суров парафин не са в достатъчна степен взаимозаменяеми, за да бъдат взаимозаменяеми от гледна точка на търсенето. Във всеки случай жалбоподателят не засяга въпроса за евентуалната взаимозаменяемост от гледна точка на предлагането.
- 62 Следователно, дори да се предположи, че такова оплакване е формулирано от жалбоподателя, то трябва да се отхвърли като неоснователно.
- 63 На трето място, жалбоподателят поддържа по същество, че Комисията неправилно е взела предвид, що се отнася до пазара нагоре по веригата, внасяния в Полша суров парафин и че при определянето на посочения пазар е трябвало да го ограничи само до произвеждания и продаван в Полша суров парафин. Той обосновава това твърдение с разликата в качеството на суровия парафин според рафинерията, от която идва, и с разходите за превоза му от чужбина.
- 64 Подобно оплакване също не може да бъде уважено.
- 65 Всъщност, както следва от точки 15—20 от Известието относно определянето на съответния пазар, обобщени в точка 59 по-горе, продуктите спадат към един и същ пазар по-специално ако се възприемат от потребителя като взаимозаменяеми.
- 66 Жалбоподателят обаче не оспорва, че суровият парафин, който полските клиенти са използвали преди концентрацията, е бил предлаган не само от Lotos, което е единственият полски производител на суров парафин, предлагащ този продукт на пазара, но и от доставчици, намиращи се извън страната. Самият той признава, че е използвал вносен суров парафин с произход от Великобритания, Франция, Унгария и Италия.

- 67 Доводите на жалбоподателя в действителност се основават по-скоро на предимствата, които за него има суровият парафин от Lotos, по-специално поради по-ниските транспортни разходи, разнообразието на предлаганите видове суров парафин или съответствието им с процеса му на производство на парафинови восъци, тъй като до 2012 г. и той, и Lotos са били част от едно и също дружество.
- 68 Подобни съображения обаче са без значение, доколкото търсенето на суров парафин в Полша бива задоволявано не само с националното производство, но и с внос, така че на полския пазар е налице ефективна конкуренция между националното и чуждестранното предлагане на суров парафин, което обосновава включването на последното при определянето на съответния пазар.
- 69 Този извод не се опровергава от представените от жалбоподателя на 13 декември 2022 г. и 5 януари 2023 г. нови доказателства, от които са видни увеличението на навлото и невъзможността за снабдяване със суров парафин от руските рафинерии вследствие на действията на Руската федерация, дестабилизиращи положението в Украйна.
- 70 В това отношение и без да е необходимо да се разглежда въпросът за допустимостта на тези доказателства от гледна точка на член 85 от Процедурния правилник, е достатъчно да се подчертае, че доколкото се отнасят до последващи обжалваното решение събития, те са без значение, тъй като законосъобразността на това решение трябва да се преценява с оглед на фактическите обстоятелства, настъпили към датата на неговото приемане (вж. в този смисъл решения от 4 юли 2006 г., easyJet/Комисия, T-177/04, EU:T:2006:187, т. 203 и 204, и от 9 юли 2007 г., Sun Chemical Group и др./Комисия, T-282/06, EU:T:2007:203, т. 59).
- 71 С оглед на горното първото основание не е налице в тази си част.

б) По втората част, а именно неправилна преценка на ефекта на концентрацията върху съответните пазари

- 72 Жалбоподателят поддържа по същество, че Комисията е нарушила член 2, параграф 1, буква б) от Регламент № 139/2004, както и параграфи 2 и 3 от същия член, що се отнася до преценката на ефекта на концентрацията както върху пазара на суров парафин, така и върху пазара на парафинови восъци.
- 73 Като начало следва да се отхвърли повдигнатото от Комисията възражение за недопустимост, основано на това, че изложените от жалбоподателя доводи, отнасящи се изрично до нарушение на член 2, параграфи 2 и 3 от Регламент № 139/2004, не отговарят на изискванията за яснота и последователност по член 76, буква г) от Процедурния правилник.
- 74 Посветената конкретно на нарушението на член 2, параграфи 2 и 3 от Регламент № 139/2004 част от жалбата наистина се състои само от два параграфа, но в нея жалбоподателят препраща към доводите, които по-подробно е развил във връзка с нарушението на член 2, параграф 1 от същия регламент. Следователно Комисията е била в състояние да разбере доводите, с които жалбоподателят е оспорил извода за ефекта на концентрацията.
- 75 Настоящата част всъщност се състои от две оплаквания, с които жалбоподателят оспорва съответно неизследването на хоризонталния ефект на концентрацията върху пазара на суров парафин и обосноваването на анализа на вертикалния ефект на концентрацията върху пазара на парафинови восъци.

1) По първото оплакване, а именно неизследване на хоризонталния ефект на концентрацията върху пазара на суров парафин

- 76 Жалбоподателят подчертава по същество, че самото Orlen е предприятие, производител на суров парафин, поради което придобиването на Lotos от Orlen има и хоризонтално измерение. От това той прави извода, че Комисията не е изследвала хоризонталния ефект на концентрацията, което е била длъжна да направи съгласно Насоките относно оценката на хоризонталните сливания съгласно Регламента на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ С 31, 2004 г., стр. 5; Специално издание на български език, 2007, глава 8, том 4, стр. 56, наричани по-нататък „Насоките относно хоризонталните сливания“).
- 77 Комисията възразява, че концентрацията не може да има хоризонтален ефект върху пазара на суров парафин, тъй като Orlen не участва на този пазар.
- 78 Както припомня Комисията в точка 22 от Насоките относно хоризонталните сливания, последните могат по два основни начина значително да възпрепятстват ефективната конкуренция, а именно посредством установяване и укрепване на господстващо положение.
- 79 От една страна, става въпрос за хипотезата на некоординирани или едностранни последици, когато концентрацията отстранява важен конкурентен натиск върху едно или повече предприятия, които съответно биха увеличили пазарната си мощ, без да прибегват до координирано поведение.
- 80 От друга страна, става въпрос за хипотезата на координирани последици, когато концентрацията променя характера на конкуренцията по такъв начин, че предприятия, които преди това не са координирали своето поведение, сега е много по-вероятно да го координират и да увеличат цените или да увредят по друг начин ефективната конкуренция. Дадена концентрация може също така да направи координацията по-лесна, по-стабилна или по-ефективна за предприятия, които са се координирали преди концентрацията.
- 81 Следователно, тъй като е безспорно, че Orlen не е продавало продукцията си от суров парафин, концентрацията не може да има за последица намаляване на предлагането на пазара на суров парафин. От тази гледна точка тя не може да доведе до отстраняването на „важен конкурентен натиск върху този пазар“, до възникването на „увеличена пазарна мощ“ в полза на активни на посочения пазар предприятия или до улесняване на пазарната координация, по смисъла на Насоките относно хоризонталните сливания.
- 82 Освен това жалбоподателят не упреква Комисията, че е пропуснала да провери споменатата в точки 58—60 от Насоките относно хоризонталните сливания възможност концентрацията да породии антиконкурентни последици поради обединението между вече активно на пазара предприятие, а именно Lotos, и потенциален конкурент, а именно Orlen.
- 83 При всяко положение няма как с оглед на обстоятелствата по конкретния случай Комисията да бъде сериозно упрекната, че не е разгледала изрично тази възможност.
- 84 Както се припомня в точка 60 от Насоките относно хоризонталните сливания, за да има концентрацията значителни хоризонтални последици, е необходимо възможността за навлизане на Orlen на пазара на суров парафин от гледна точка на предлагането да представлява, преди посочената концентрация, важен натиск върху доставчиците, които са

активни на този пазар. Наличието на такъв натиск обаче е изключено, поради това че на посочения пазар Orlen има качеството на приобретател, посочено в съображение 2004 от обжалваното решение.

85 С оглед на гореизложеното настоящото оплакване следва да се отхвърли.

2) По второто оплакване, а именно неправилен анализ на вертикалния ефект на концентрацията върху пазара на парафинови восъци

86 Жалбоподателят поддържа, че в съображения 2004 и 2005 от обжалваното решение Комисията неправилно е приела, че Orlen, след като придобие Lotos, няма да има нито капацитет, нито стимул да следва стратегия за ограничаване на достъпа до суров парафин на пазара на парафинови восъци.

87 Комисията, подкрепена в това отношение от Orlen, счита, че правилно е изключила възможността за такова ограничаване.

88 Както се посочва в точка 31 от Насоките за оценяването на нехоризонтални сливания, извършвано съгласно Регламента на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ С 265, 2008 г., стр. 6, наричани по-нататък „Насоките относно нехоризонталните сливания“), ограничаване на достъпа до производствени ресурси възниква, когато след концентрацията има признаци, че новото предприятие ще ограничи достъпа до продукти или услуги, които иначе, в отсъствие на концентрация, би предлагало. Съгласно точка 32 от тези насоки при оценката на вероятността от антиконкурентно ограничаване на достъпа до производствени ресурси, Комисията проучва, първо, дали създаденото с концентрацията предприятие ще бъде в състояние след нея да ограничи значително достъпа до производствени ресурси, второ, дали ще има стимул да го направи и трето, дали една стратегия за ограничаване на достъпа ще има значителен вреден ефект върху конкуренцията надолу по веригата.

89 Следва да се отбележи, че тези три условия са кумулативни, поради което липсата на едно от тях е достатъчна, за да се изключи опасността от ограничаване на достъпа до производствени ресурси (вж. решение от 27 януари 2021 г., KPN/Комисия, T-691/18, непубликувано, EU:T:2021:43, т. 112 и цитираната съдебна практика).

90 Що се отнася до първото условие, в съображение 2004 от обжалваното решение Комисията е приела, че след концентрацията Orlen не би разполагало с капацитет да ограничи достъпа до суровия парафин, тъй като „повече от [60—70 %] от пазара биха останали на разположение като източник за доставка на суров парафин“.

91 Както Комисията посочва в точка 35 от Насоките относно нехоризонталните сливания, „[о]граничаването на достъпа до производствени ресурси поражда опасения, когато вертикално интегрираното предприятие, създадено със сливането има значителна пазарна мощ на пазара нагоре по веригата“ и „[с]амо в тези случаи може да се очаква, че новото предприятие ще има значително влияние върху условията за конкуренция на пазара нагоре по веригата и съответно върху цените и условията на доставка на пазара надолу по веригата“.

- 92 В това отношение Комисията подчертава в точка 36 от Насоките относно нехоризонталните сливания, че „[п]редприятието, създадено със сливането, ще бъде в състояние да [изключи] достъпа на конкуренти надолу по веригата, само ако чрез ограничаване на достъпа до собствените си продукти или услуги нагоре по веригата може да повлияе негативно по отношение на цените или качеството на общата наличност на производствени ресурси на пазара надолу по веригата“, че „[т]акъв може да е случаят, когато оставащите доставчици нагоре по веригата не са достатъчно ефективни, не предлагат най-търсените алтернативи или не са способни да [увеличат производството] си в отговор на ограничаването на снабдяването, например защото имат ограничен капацитет или, в по-общ смисъл, са изправени пред намаляваща възвръщаемост“, и че „[о]свен това, наличието на ексклузивни договори между създаденото със сливането предприятие и независими доставчици на производствени ресурси може да ограничи способността на конкурентите надолу по веригата за адекватен достъп до производствени ресурси“.
- 93 Жалбоподателят обосновава капацитета на новото предприятие да ограничава достъпа с обстоятелството, че другите доставчици на суров парафин предлагат по-малък продуктов избор, могат да доставят само недостатъчни количества, разполагат с по-нискокачествени продукти, представляват несигурен източник поради затруднения от административен или политически порядък или пък срещат прекалено големи логистични трудности. Освен това към становището си по писменото изявление при встъпване жалбоподателят прилага сравнителен анализ на видовете суров парафин, които използва според доставчиците си (Lotos и други), показващ по същество разликите между тях.
- 94 На първо място, поради изложените в точки 65—69 по-горе причини следва да се отбележи, че при определянето на пазара нагоре по веригата Комисията правилно е включила внасяния в Полша суров парафин.
- 95 На второ място и като последица от това, също правилно Комисията е приела по същество в съображение 2004 от обжалваното решение, че значителна част от предлагането на суров парафин на пазара не би била засегната от концентрацията.
- 96 На трето място, от това следва, че наличието на внос на суров парафин в Полша прави малко вероятно след концентрацията Orlen да е в състояние да ограничи достъпа до този пазар, тъй като жалбоподателят ще може да се насочи към алтернативни източници на снабдяване, в случай че вече няма или има само в по-малка степен достъп до контролирания от Orlen суров парафин.
- 97 На четвърто място, доводите на жалбоподателя, основани на съществуващите разлики в качеството между внасяния суров парафин и предоставяния от Lotos, на трудностите при снабдяването и на транспортните разходи, свързани със суровия парафин с произход от други източници, не доказват, че създаденото с концентрацията ново предприятие ще е в състояние да повлияе „негативно по отношение на цените или качеството на общата наличност на производствени ресурси на пазара надолу по веригата“ по смисъла на точка 36 от Насоките относно нехоризонталните сливания.
- 98 Първо, що се отнася до изтъкнатата разлика в качеството на произвеждания от Lotos суров парафин и внасяния, следва да се отбележи, че става въпрос за субективно съображение на жалбоподателя, обусловено от принадлежността му към групата Lotos до 2012 г. и факта, че производственият му процес е съобразен с характеристиките на суровия парафин,

произхождащ от рафинериите на Lotos. Също така това съображение донякъде се опровергава от обстоятелството, че в миналото жалбоподателят е използвал вносен суров парафин.

- 99 Второ, що се отнася до трудностите при снабдяването и транспортните разходи, свързани с внасяния суров парафин, те все пак, дори да се приемат за доказани, би трябвало да се релативизират, тъй като значителна част от суровия парафин, продаван на полския пазар преди концентрацията, вече е бил вносен.
- 100 Трето, що се отнася до изтъкнатите от жалбоподателя на 13 декември 2022 г. и 5 януари 2023 г. увеличения на цената и намаление на външните за Полша източници на снабдяване след концентрацията, поради изложените в точки 69 и 70 по-горе съображения те не могат да бъдат взети предвид, за да се провери правилността на изводите на Комисията.
- 101 Следователно Комисията правилно е приела, че в случая не е изпълнено първото от нужните условия, за да се приеме, че е налице ограничаване на достъпа до производствени ресурси. С оглед на кумулативния характер на тези условия, припомнен в точка 89 по-горе, тази констатация е достатъчна, за да обоснове отхвърлянето на настоящото оплакване.
- 102 Във всеки случай следва да се отбележи, че Комисията също така е приложила правилно второто условие, като е приела, че създаденото с концентрацията ново предприятие няма стимул да ограничава достъпа до производствени ресурси.
- 103 В съображение 2005 от обжалваното решение Комисията правилно се е основала на съвсем малкия пазарен дял, притежаван от Orlen на пазара на парафинови восъци, и на интензивността на конкуренцията на този пазар, за да изключи всякакъв стимул от страна на създаденото с концентрацията ново предприятие да възприеме стратегия за ограничаване на достъпа до пазара на суров парафин нагоре по веригата.
- 104 Както подчертава Комисията в точка 40 от Насоките относно нехоризонталните сливания, „[с]тимулите за ограничаване на достъпа [до производствени ресурси] зависят от това доколко подобно ограничаване би било рентабилно“. Съгласно посочената точка „[в]ертикално интегрираните предприятия ще вземат предвид как техните доставки на ресурси към конкуренти надолу по веригата ще повлияят не само на печалбите на подразделението [им] нагоре по веригата, но също така и на подразделението [им] надолу по веригата“. Накрая, в същата точка се посочва, че „[в]същност слятото предприятие заменя печалби на пазара нагоре по веригата, изгубени поради намаляване на продажбите на производствени ресурси на (реални или потенциални) конкуренти, с печалби в краткосрочен или [по-]дългосрочен план, извлечени от увеличаващи се продажби надолу по веригата или, според конкретния случай, от по-високите цени за потребителите“.
- 105 Жалбоподателят поддържа по същество, че стимул да се следва стратегия за ограничаване на достъпа до суров парафин би била възможността за увеличаване на цените на пазара на парафинови восъци.
- 106 Трябва да се отбележи, че в съображение 2000 от обжалваното решение Комисията е определила пазара на парафинови восъци като обхващащ цялото ЕИП, че в съображение 2002 от посоченото решение тя е посочила, че Orlen има пазарен дял между 5 % и 10 %, и че в съображение 2005 от това решение е отбелязала, че конкуренцията на този пазар е интензивна. Тези изводи не са оспорени от жалбоподателя.

- 107 С оглед на тези особености на пазара надолу по веригата Комисията с основание е приела в съображение 2005 от обжалваното решение, че за новото предприятие липсва стимул да ограничава достъпа до суровия парафин.
- 108 Всъщност, от една страна, последиците от такова ограничаване биха засегнали само малка част от конкуренцията на пазара надолу по веригата и следователно не биха представлявали предимство за новото предприятие. От друга страна, ограничаването би означавало загуба на приходи на пазара на суров парафин нагоре по веригата.
- 109 Накрая, що се отнася до твърдението на жалбоподателя, изложено на 13 декември 2022 г. и 5 януари 2023 г., че опасенията му от ограничаване на достъпа до суров парафин биха се оправдали, по аналогични на изложените в точки 69, 70 и 100 по-горе причини това твърдение във всички случаи трябва да се приеме за ирелевантно за контрола за законосъобразност на обжалваното решение.
- 110 С оглед на всички тези съображения следва да се приеме, че настоящото основание, в отделните си части и оплаквания, не е налице.

2. По второто основание, а именно непълнота на мотивите

- 111 Жалбоподателят счита, че обжалваното решение не е достатъчно мотивирано, по-специално що се отнася до определянето на съответните пазари. Той смята, че макар да са изложени на етапа на репликата, твърденията по настоящото основание са допустими, тъй като към датата на подаване на жалбата въпросното решение все още не е било публикувано.
- 112 Комисията счита, че твърденията на жалбоподателя по настоящото основание са недопустими, тъй като излагането им на етапа на репликата е в разрез с член 84 от Процедурния правилник и късното им представяне се дължи на избора на жалбоподателя да подаде жалбата преди публикуването на обжалваното решение. Във всички случаи тя поддържа, че посоченото решение е надлежно мотивирано.
- 113 Като начало следва да се припомни, че Общият съд разглежда служебно въпроса за непълнотата или липсата на мотиви на даден акт. Обстоятелството, че доводи в този смисъл са изложени от жалбоподателя на късен етап от производството, не променя правомощията на съда на Съюза в това отношение.
- 114 Съгласно член 296 ДФЕС правните актове, приети от институциите на Съюза, са мотивирани.
- 115 В това отношение следва да се припомни, че изискваните от член 296 ДФЕС мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и трябва по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол. Изискването за мотивиране съответно следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай, по-специално в зависимост от съдържанието на акта, от естеството на изложените мотиви и от евентуалния интерес на адресатите или на други лица, засегнати пряко и лично от акта, да получат разяснения. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на

изискванията на член 296 ДФЕС, следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя (решения от 2 април 1998 г., Комисия/Sytraval и Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, т. 63, от 22 юни 2004 г., Португалия/Комисия, C-42/01, EU:C:2004:379, т. 66, и от 15 април 2008 г., Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, т. 79).

- 116 На първо място, от разглеждането и отхвърлянето на първото основание неизбежно следва, че съображенията на Комисията в точка 37 от обжалваното решение са позволили на жалбоподателя да защити надлежно правата си, а на Общия съд — да упражни своя контрол.
- 117 На второ място, този извод важи особено по отношение на това, което, изглежда, е основното възражение на жалбоподателя, а именно евентуална непълнота на изложените мотиви, в резултат на която Комисията не определила пазара нагоре по веригата като обхващащ само произвеждания и продаван в Полша суров парафин.
- 118 В това отношение следва да се отбележи, че включвайки при определянето на пазара целия продаван в Полша суров парафин, Комисията просто прилага критериите, съдържащи се в Известието относно определянето на съответния пазар, което е част от правния контекст, в който се вписва обжалваното решение. Следователно жалбоподателят е бил в състояние да разбере съображенията в основата на посоченото решение, без Комисията да е длъжна да излага по-ясни мотиви в това отношение.
- 119 На трето място и във всички случаи, дори обжалваното решение да е опорочено поради непълнота на мотивите, що се отнася до определянето на пазара нагоре по веригата, това не би могло да доведе до неговата отмяна.
- 120 От една страна, следва да се припомни, че с оглед на припомнения в точка 88 по-горе кумулативен характер на условията, необходими, за да се установи възможността за ограничаване на достъпа до производствени ресурси, всеки от мотивите, съдържащи се в съображения 2004 и 2005 от обжалваното решение, може да обоснове извода на Комисията, че няма вероятност концентрацията да доведе до ограничаване на достъпа до суров парафин.
- 121 От друга страна, въпросната непълнота, що се отнася до определянето на пазара нагоре по веригата, би касала само мотива в съображение 2004 от обжалваното решение, изведен от липсата на капацитет на новото предприятие да ограничи достъпа до пазара. Тя не би имала значение за мотива в съображение 2005 от посоченото решение, свързан с това, че въпросното ново предприятие не би имало стимул в тази насока. Всъщност това съображение съдържа единствено изводи относно географския обхват на пазара на парафинови восъци надолу по веригата и интензивността на конкуренцията на този пазар.
- 122 При това положение второто основание не е налице и съответно жалбата следва да се отхвърли в нейната цялост, без да е необходимо да се разглежда направеното от жалбоподателя в съдебното заседание искане Общият съд, ако не уважи искането за експертиза, да изиска от Комисията доказателствата, въз основа на които тя е мотивирала обжалваното решение.

IV. По съдебните разноски

- 123 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като жалбоподателят е загубил делото, трябва да бъде осъден да заплати съдебните разноски в съответствие с исканията на Комисията и на встъпилата страна.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (трети разширен състав)

реши:

- 1) Отхвърля жалбата.**
- 2) Осъжда Polwax S.A. да заплати съдебните разноски.**

Schalin

Frimodt Nielsen

Škvařilová-Pelzl

Nõmm

Kukovec

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 14 юни 2023 година.

Подписи